

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100451

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шумило Сергій Вікторович

2. Shumylo Serhii

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 26.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія культури

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-02-2021

Спеціальність за освітою: Облік і аудит, економіст

Місце роботи здобувача: ГО "Міжнародний інститут афонської спадщини"

Код за ЄДРПОУ: 39088449

Місцезнаходження: Велика Васильківська, буд 126, оф. 1, м. Київ, 03115, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.850.01

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, м. Київ, Київська обл., 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, м. Київ, Київська обл., 01015, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 13.09.25, 03.19.21, 03.09.31

Тема дисертації:

1. Розвиток українсько-афонських духовно-культурних зв'язків у XVII – першій третині XIX ст.
2. The Development of Spiritual and Cultural Ties between Ukraine and Athos from the Seventeenth Century to the First Third of the Nineteenth Century

Реферат:

1. У дисертації на основі аналізу широкого кола архівних джерел та опублікованих матеріалів досліджуються історичні духовно-культурні зв'язки України та Афону, а також діяльність українських духовних осередків на Афоні як в середньовіччі, так і ранньомодерні часи, зокрема у XVII – першій третині XIX ст. Зокрема, у роботі розкрито специфіку зародження та розвитку українсько-афонських духовно-культурних зв'язків, їхній вплив на відродження православного руху в Україні та подальші церковні, культурні і політичні процеси в Україні протягом XVII–XVIII ст. Сукупність цих та інших історичних подій сприяла заснуванню та діяльності у XVIII ст. чотирьох українських чернечих осередків на Афоні, зосереджених у скитах Чорний Вир та пророка Іллі, Костянтинівській обителі та в монастирі Симонопетра, їхнім зв'язкам з українським козацтвом та чернецтвом, участі Запорозької та Задунайської Січі у ктиторській підтримці цих обителей тощо. Встановлено, що це сприяло як зміцненню контактів з центром православного чернецтва на Афоні, так і посиленню його популярності серед українського чернецтва та козацтва, забезпечуючи взаємний духовний і

культурний обмін і вплив один на одного. Наукова новизна полягає в тому, що у дисертаційному дослідженні використані маловідомі архівні джерела, на основі яких комплексно досліджено процес заснування та діяльності українських чернечих осередків на Афоні у XVIII – першій третині XIX ст., їх зв'язків з українським чернецтвом та козацтвом в Україні. Наголошено, що українські афонські обителі, зокрема скити «Чорний Вир» та пророка Іллі, є важливою складовою історії, духовної культури та спадщини українського чернецтва на Афоні, прямим свідченням тісних зв'язків Запорозької та Задунайської Січі з Афоном. Ці історико-культурні та архітектурні пам'ятники присутності українського чернецтва та козацтва на Афоні мають важливу духовно-культурну і науково-історичну цінність. Ключові слова: історія української культури, міжнародні духовно-культурні зв'язки, Православ'я в Україні, Афон, Козацько-гетьманська держава, Запорозька Січ, Задунайська Січ, чернецтво.

2. In particular, the influence of Athos hesychastic tradition during this period was important for further spiritual awakening and cultural development in the Ukrainian lands. Athos monks joined the restoration and spread of hesychasm traditions within the Kyiv metropolitanate, making a significant contribution to the formation of ancient Ukrainian culture, literature and art. It was found that in the late XVI – early XVII centuries (after the events of the Brest Union in 1596) Ukrainian Athos monks took an active part in the revival of Orthodoxy in Ukraine, joined the restoration of the Orthodox hierarchy of the Kyiv metropolitanate, reforming Ukrainian Orthodox monasteries, cultural and educational, literary and polemical activities, as well as contributed to the involvement of the Ukrainian Cossacks in defending the rights and freedom of the Orthodox religion in the Commonwealth. In particular, it was found out that the monastery "Black Whirlpool" was an important Ukrainian center on Mount Athos, and its founders were Ukrainian monks and representatives of the Cossack elders. The monks in this monastery were mostly natives of Ukrainian lands, in particular the former Zaporozhian Cossacks. The existence of close contacts of the Chorny Vyr hermitage with the Zaporozhian Sich and of the waterway from Zaporozhye to Mount Athos in the XVIII century is proved. The results of the study allow us to assert the importance of Ilyinsky monastery, which was also founded by Ukrainian elder Paisiy Velychkovsky, in the history of monasticism on Mount Athos. In that monastery he established his own seminary, and the monastery itself became a center of spirituality, education and literature on Mount Athos and beyond. Later, the Ilyinsky monastery became the spiritual and cultural center of the Ukrainian Cossack emigration, where former Zaporozhian Cossacks from the Transdanubian Sich and Kuban struggled. The decline and devastation of Ukrainian monastic centers on Mount Athos are consequences of the events of the Greek national liberation revolution of 1821–1829. The thesis is original because it draws on little-known archival sources of the eighteenth to the first third of the nineteenth centuries. It establishes the defining role of the Ukrainian Athonite cloisters – especially of Cherny Vir and the Prophet Elijah Skete – in the history, culture and heritage of Ukrainian monasticism on Athos; and it demonstrates the strong links between the Zaporozh'ya and Zadunayskaya Sech' with the Holy Mountain. The presence of Ukrainian and Cossack monks has left significant cultural and architectural traces on Mount Athos. Further study of the Ukrainian Athonite presence is an avenue to be explored by Ukrainian scholars. Key words: the history of Ukrainian culture, international spiritual and cultural ties, Athos, the Cossack Hetmanate, the Zaporoz'ka Sich, monasticism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Веденеев Дмитро Валерійович

2. Vedeneev Dmytriy Valeryevych

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хроненко Ігор Вікторович

2. Khronenko Igor

Кваліфікація: к. і. н., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ластовський Валерій Васильович

2. Ластовський Валерій Васильович

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвин Сергій Харитонович

2. Lytvyn Serhii Kh.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільюшин Ігор Іванович

2. Ільюшин Ігор Іванович

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Афоніна Олена Сталівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Афоніна Олена Сталівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.